

Les primàries als EUA (1/2): “Un gran espectacle a l'americana”

written by Albert Pereira | 5 de juny de 2016

Ja fa mesos que els mitjans de comunicació de tot el món informen sobre les eleccions primàries als Estats Units, que van començar el dia 1 de febrer amb els famosos “caucus” (assemblees d'electors) d'Iowa i que s'acabaran aquest dimarts entrant, **7 de juny, quan celebraran les seves primàries els sis darrers estats**, d'entre els que destaca Califòrnia, el més poblat i el que més delegats, amb diferència, elegeix a les convencions dels dos grans partits, el Republicà i el Demòcrata. (Els demòcrates de Washington, DC, celebren primàries el dimarts 14 de juny, però la potència de Califòrnia fa que la data de tancament amb la que tothom compta s'avanci 7 dies).

Les eleccions primàries als EUA s'assemblen poc amb les que últimament celebren alguns partits a casa nostra, tot i que en són precursoras. Són eleccions oficials per triar els candidats dels partits a les eleccions per a cobrir els diferents càrrecs (des de president fins a electes locals), les organitzen els governs estatals, tenen regles diferents segons els partits i els estats, i **hi participen milions d'electors: fins ara, uns 50 milions entre demòcrates i republicans**, o el que és el mateix, un 40% del total de votants de l'elecció presidencial del 2012. I falta per votar l'estat més poblat!

La campanya de primàries d'enguany ha tingut tres noms propis: el multimilionari Donald Trump, ja candidat virtual del Partit Republicà en haver assolit la majoria absoluta de delegats a la convenció que tindrà lloc el juliol a Cleveland, Ohio; Hillary Clinton, ex-Secretària d'Estat i ex-Primera dama que

semblava que tenia la nominació demòcrata assegurada des de molt abans de començar el cicle de primàries, i el senador Bernie Sanders, ara fa un any un absolut desconegut fora del seu petit estat de Vermont, que li està posant les coses difícils a Clinton fins a l'últim moment.

Trump, un famós i excèntric home de negocis a punt de fer 70 anys que mai no havia entrat en política, semblava destinat a ser la nota de color a les primàries del Partit Republicà, però la seva retòrica exaltada, que tan aviat proposa un mur a la frontera amb Mèxic que, segons ell, pagarien els propis mexicans, com insulta sense manies als seus competidors i fins i tot ataca les seves dones o marits, ha captivat les bases republicanes arreu del país.

El magnat ha aconseguit una victòria humiliant contra tots els seus rivals, especialment els patrocïnats per l'aparell republicà, com ara Marco Rubio o Jeb Bush, retirats ja fa mesos. I és que és precisament el cansament dels electors amb l'establishment polític de Washington, DC, després de gairebé una dècada de crisi que ha empobrit molt la classe mitjana, el que explica el triomf de Trump, que no és precisament un ultraconservador, malgrat la imatge que sovint se'n dóna als mitjans de comunicació d'aquí, sinó **un populista demagog que ha explotat a fons la imatge d'home de negocis d'èxit enfrontat amb l'establishment**, malgrat la seva línia política erràtica, inconsistent i sovint contradictòria.

La irrupció de Trump, això sí, ha fet encara més gros el ressò mediàtic de les eleccions primàries. Desenes d'enquestes, centenars de mitjans, milers d'informacions i milions d'impactes a les xarxes socials que fan molt difícil que qualsevol a qui l'atragui mínimament la política no s'enganxi, poc o molt, a un autèntic espectacle amb l'inconfusible segell americà.